

Jak zastavit úprk českých lyžařů do Alp?

COT business - 6. 10. 2014

rubrika: Téma měsíce - strana: 38 - autor: Jakub Turek

Jak zastavit úprk českých lyžařů do Alp?

Češi a Moravané hlasují tradičně nohama. Za šumavské kopečky teď míří lyžaři. Po sametové revoluci vyslali jako svá tykadla závodníky a sportovně laděné sjezdaře do francouzských Alp. Přelom tisíciletí ovládli nadšenci do snowboardingu i lyžování v italských Dolomitech. V posledních zimách jsme svědky exodu nejobyčejnějších rodin, které opouštějí rodnou hroudu a jedou si užít zimní radovánky do rakouských Alp.

Pro tuzemské lanovkáře a vlekáře je to tristní situace a jen nemnozí vědí, co mají dělat. Ukazuje se, že jedna cesta k ekonomickému přežití vede za rodinami, druhá k běžkařům a třetí do měst.

Rodinná zábava

Ač si to mnozí horalé nechtějí přiznat, lyžování se stalo pro většinu lidí jen doplňkovou zábavou. Češi tak následují světové trendy jen s malým zpožděním. Jeden či dva dny lyžují naplno, další dva dny se sklouznou přes poledne a zbytek zimní dovolené stráví v bazénu, nákupním centru, posilovně nebo tím, co je zrovna v dosahu.

Tento způsob trávení volna je zvláště dobře vidět na rodinách s malými dětmi. Ještě nevyvráží do vysokých Alp, nechce se jim stát fronty ve velkých tuzemských skiareálech, a proto volí menší střediska, kde se dá zažít ještě něco jiného než zimu a sněh. Takové rodiny zachytilo Lipno a dělá pro ně první poslední. Začíná ubytováním na dojezdu sjezdovek a dětským menu v jídelně, pokračuje budováním lyžařského hřiště pro nejmenší špunty a ohřívárnu, nabízí nepří-

V minulé sezoně došlo ke zlomu. Zatímco v cizině lyžovalo už 700 000 českých lyžařů, doma jen 300 000 lyžařů a snowboardistů.

liš náročné snowparky a adrenalinové dráhy a končí zábavou bez lyží – nabízí akvapark, procházku po visuté lávce korunami stromů anebo pro vytrvalé sportovce upravuje bruslařskou dráhu na hladině přehrady.

Něco podobného, ale v malém, dělá například Annaberg v Jeseníkách. Tradičně se za dětské areály považují Severák v Jizerských horách, kvůli výběru nejlehčích a nejkratších sjezdovek, a Kašperské Hory, díky službám včetně pojízdného koberce, herny a ohřívárny.

Běžkaři stárnou, ale stále lyžují

Kromě toho, že čeští lyžaři utíkají za hranice kvůli lepším přírodním podmínkám a mnoh-

dy i nižším cenám, další rány přišly na skiareály ze světa. Sportuje se, a tedy i lyžuje, méně než dřív, a když už, tak kratší dobu, nachýlil se boom snowboardingu, skončily neomezené ekonomické možnosti, rodiny šetří všude, a tedy i na výdajích za zimní pobyty, a snižuje se finanční podpora obcí, státu i fondů Evropské unie.

Je proto potřeba zadržet aspoň ty, kteří ještě od lyží neprchli. Nejvěrnější jsou v tomto ohledu běžkaři. Sice stárnou, zástupci skiareálů odhadují jejich průměrný věk už přes čtyřicet let, ale zaplať pán Bůh za ně. Háček je, že když na to přijde, nepotřebují žádné služby a zároveň velmi dobře znají cenu peněz, což znamená, že obrátí v dlaní každou korunu, než zaplatí. Ubytovávají se jen zřídka, a když už, tak v levnějších ubytovnách. Jsou si vědomi, že příjezd autem na téměř celé území České republiky je levnější, než platit hotel. Svačinu mají s sebou. Vybavení si koupili ve svém bydlišti nejspíš v hypermarketu. Suvenýry nemají přivážet komu. Místo papírových map používají GPS nebo mobilní telefon. Co jen tedy lze vůbec prodat?

Přesto se běžkaři – turisté i kondiční běžci – některým regionům vyplatí. Když je někde dobrá a vyhlášená hospoda, naplánují si lyžařský výlet právě okolo ní. Ráno vezmou zavazdek první zlevněnou lanovkou, aby si ušetřili pěší výšlap na hřebeny. Jednou za čas si udělají radost a zaplatí startovné na lokální závod. S přáteli, dětmi nebo vnučky občas přespí v romantické horské chatě daleko od civilizace.

Jako příklad, kde právě takové hosty vítají a také na nich patřičně vydělávají, lze uvést Luční boudu v Krkonoších, kde se střetávají strategické hřebenové túry. Z těchto běžkařů žije také celá osada Jizerka a osamělý hostinec Smědava v Jizerských horách. Nutno říci, kvalitou upravených stop přetahují tuto klientelu Poláci na severní stranu hor do svých obdobných hostinců a ubytoven.

Dodejme, že by byla velká škoda o takové klienty přijít, protože Česko je hned po Skandinávii velmocí běžecké turistiky. Jenže na záda nám dýchá Rakousko s perfektně upravenými stopami a také Itálie s bezkonkurenční krajinou Dolomit.

Hory jsou periférie velkých měst

České i moravské hory se staly předměstími velkých měst. Vlekařům to ale dochází velmi pomalu. Doba týdenních pobytů v zimních střediscích je dávno pryč. Jezdí se lyžovat na den, na víkend nebo prodloužený víkend. „Naprostá většina prodaných permanentek je jednodenní,“ uvádí Petr Cée, bývalý šéf skiareálu Rokytnice nad Jizerou, a dodává: „Znamená to, že Rokytnice ztrácí návštěvníky, kteří

tu bydleli delší dobu. Týdenní pobyt na horách už je dávno passé a vícetydenní pobyty, které si ještě i já pamatuji, už dnes zní jako sci-fi.“

Tomu je potřeba přizpůsobit služby a cenovou politiku. Je třeba mít připravená parkoviště a příjezdové silnice z nížin, které zvládnou krátkodobý silný nápor, když po ránu přijíždí většina hostů a k večeru zase ve stejnou dobu odjíždí. Na to se musí připravit i restaurace, toalety, odpadkové koše, informační systém, policisté, skibusy a všechny další potřebné služby. Vždyť z Prahy se lyžaři dostanou na hory za jednu až dvě hodiny autem, ale vlaky ani autobusy tam efektivně skoro nejezdí. Z Ostravy jsou na horách za půl hodiny a z Plzně za hodinu.

Dříve populární skibusy z měst rovnou na hory a oblíbené večerní lyžování skomírají na nezájem. Provozovatelé skiareálů je sice stále mají v nabídce, ale masovému zájmu se již netěší.

Několik podnikatelů v lyžařském byznysu na to jde obráceně. Místo aby stěhovali lyžaře z měst na hory, postavili jim skiareály přímo před nosem. Sjezdaři tak mohou zajet do Chotouně těsně za hranici hlavního města Prahy, kam jezdí od metra městský autobus. Běžkaři to mají ještě blíž, protože lyžují na umělém sněhu nastříkaném na koňském závodišti v Chuchli. Chotouň i Chuchle jsou samozřejmě malinkaté lyžařské plácky, zisky z nich nemožou být závažné, ale na uživení stačí. Na rozdíl od mnoha jiných skiareálů, které by se bez dotací nepostavily ani neprovozovaly.

Lyžování vyrábí tolik peněz jako Škoda a ČEZ najednou

Studie KPMG napočítala v Česku 164 lyžařských středisek. Renomovaná poradenská společnost odhaduje, že do veřejných rozpočtů přinášejí ročně 10 miliard korun. Tolik platí v součtu mladoboleslavská Škoda Auto a energetický gigant ČEZ.

„Kromě významného přínosu pro veřejné rozpočty vytvářejí horská střediska téměř 36 000 pracovních úvazků, to je víc než Škodovka,“ uvádí Libor Knot, ředitel Asociace horských středisek. „Horská střediska se

podílejí 1,2 % na HDP a spotřeba v nich se šplhá ke 24 miliardám,“ dodává Zdeněk Tůma, partner KPMG Česká republika.

„Já bych do nového lyžařského střediska peníze nedal,“ uvádí Jan Verl, který má zkušenosti se zaváděním významných značek na trh, a zároveň je lyžařským konzultantem. „Doba hojnosti, neuvěřitelných dotací a nesmyslných investic skončila,“ poukazuje na poloprázdná střediska na horách a sjezdovky bez sněhu v nížinách, které byly postaveny jen kvůli čerpání státních a evropských peněz.

AHS
ASOCIACE HORSKÝCH STŘEDISEK ČR

Jeho slova nepřímo potvrzuje Jiří Hodič, který každý rok píše reportáže z mnoha skiareálů v Jeseníkách a Orlických horách: „Minulou sezonu už to došlo tak daleko, že když nebylo úplně hezky, lyžoval jsem na sjezdovkách skoro sám. I za pěkného počasí se ovšem vleky a lanovky naplnily jen okolo poledne.“

Alpy versus Česko 7 : 3

Odhady, kolik lidí v Česku lyžuje, jsou velmi nepřesné, protože neexistují věrohodné metody na sečení lyžařů. Z čísel Českého statistického úřadu, vládní agentury CzechTourism a Asociace českých cestovních kancelář a agentur lze ale vyčíst, že zlom se odehrál v sezoně 2011/2012. Síly se vyrovnaly a půl milionu lyžařů lyžovalo v Česku a stejně tolik v zahraničí. Do té doby vždy jasně vítězily tuzemské sjezdovky a stopy. V minulé sezoně se ovšem tento poměr dramaticky zvrátil ve prospěch ciziny, kde lyžovalo 700 000 českých lyžařů a doma jen 300 000 lyžařů a snowboardistů. Podepsala se na tom špatná zima v Česku a naopak bohatá sněhová nadílka jižně od hlavního hřebene Alp a v Dolomitech. Přesto je to velké varování pro tuzemské skiareály, protože kdo jednou lyžoval v Alpách, rád se tam vrací.

Jaké jsou hlavní důvody tohoto neúspěchu? Počasí na sever od hlavního alpského hřebene je daleko horší než na jihu. Ještě horší je za Šumavou a zdaleka nejhorší na severu mezi Krušnými horami, Krkonošemi a Jeseníky. A ještě k tomu zlepšování evropské dálniční sítě odvádí české lyžaře do alpských destinací, které jsou časově stále bližší.

Česká zimní střediska vesměs poskytují špatné služby. Vlekáři nemají sílu, aby ovlivnili kvalitu rozbitých a neuklizených silnic, nesníží kriminalitu, nezlepší chování personálu v ubytovacích a stravovacích podnicích. Obce přitom nemají zájem na rozvoji skiareálů kvůli systému daní a státní správě. Skoro nic z toho totiž nemají kvůli tak zvanému rozpočtovému určení daní. Neplatí přímá úměra, že čím více vydělají vlekáři, tím více z toho bude mít obec.

KONEC SNU NA JEDNOM PRKNĚ?

Dospěla jedna generace a do důchodu za ní míří i její sportovní nářadí. Od roku 2008 vytrvale a stále rychleji klesá počet prodaných snowboardů, speciální módy, a padá jedna světoznámá značka za druhou. Dokonce i prodejny a půjčovny se orientují zase na lyže, omezují sortiment prken a některé ho už zrušily úplně. Snad ještě servisům se daří.

Jakoby protikladně to vypadá v tuzemských skiareálech. Každý provozuje aspoň malý snowpark, drží si svého shapera a pořádá závody. Jenže při pohledu pod povrch je vidět, že jde o poslední tažení. Stále více místa zabírají už i ve snowparku lyžaři a mezi snowboardisty je vidět málokdo, kdy by si troufnul na lepší trik nebo by dokonce vyjel do neupraveného terénu.

Vládou na svazích zase převzaly lyže. Dokonce zajely i tam, kde bylo na začátku boomerů výsostně území snowboardistů – mimo upravené tratě a na překážky ze sněhu, dřeva i kovu. Má to dva stejně důležité důvody. Za prvé odrostla dětským střešičkům a dokonce i mužnému věku generace lidí, kteří chápali snowboard jako prostředek protestu proti upjatému sportovnímu lyžování a také proti svým rodičům. Teď když na jednom prkně už jezdí i prarodiče, by vypadal takový protest směšně. Za druhé si lyže vzaly od snowboardů všechno, co mohly – vykrojené tvary, nespoutanou a při tom jednoduchou jízdu, velkou šířku do prašanu a zvednuté patky do snowparku. Už i ortodoxní vyznavači snowboardu oceňují, že na lyžích nemusejí poskakovat v plochých úsecích (stačí se odpíchnout hůlkami), nemlátí sebou zbytečně o zem (carvingové lyže jedou stejně jako snowboard, ale lépe se ovládají) a nesmýkají se na vlecích (které jsou stavěné především pro lyžaře).

AHS
ASOCIACE HORSKÝCH STŘEDISEK ČR

Lyžování v Česku je předražené. Platit za svezení v malém „krčálku“ na českých horách podobné peníze jako ve velkém skiareálu v Alpách je přece hloupé. To dochází každému, kdo se podívá do katalogu cestovní kanceláře.

Lyžování a vůbec tradiční sporty nejsou dost cool pro nastupující generaci. Komunikace, akce a rozhodování se velmi zrychlily. Ležet na pryčně a mastit karty je nemyslitelné. Navštívit smradlavý záchod odpuzující zážitek. Snowboarding je zábavou starých páprků a tedy úplně out. Prostor bez internetu je nezajímavý. Navíc ubývají školní lyžařské kurzy a snižuje se počet žáků, kteří se naučí lyžovat. Lyžování je totiž drahý sport. ■

TEXT: **Jakub Turek**

FOTO: **Horydoly.cz, Thinkstockphotos.com**

VYCHYTÁVKY, KTERÉ LYŽAŘI OCENÍ

Každé zimní středisko je vybaveno podobně, ať je velké či malé. V každém jsou sjezdovka, parkoviště, hospoda, toalety a vlek. Čím se odlišuje a co ho dělá lákavým pro návštěvníky, jsou drobnosti. Stačí se zaměřit na několik z nich, udělat je pořádně a zaručit jejich spolehlivost po celou zimu.

- **Evidenci najetých kilometrů, zdolaného převýšení a počtu jízd na lanovkách a vlecích dokáže zvládnout každý systém, kde se lyžuje s elektronickými permanentkami. Stačí ho propojit s webem skiareálu a lyžaři se večer rádi podívají, jak si přes den zalyžovali.**
- **Adrenalinová vyhlídka je standardní součástí větších lyžařských středisek. Výhled do stametrových hloubek jako na Dachsteinu nebo v Söldenu lze v českých podmínkách těžko dosáhnout, ale správnou cestu ukazuje Lipno se svou stezkou v korunách stromů.**
- **Dětské hřiště! Kdo ho nemá, přichází o velkou část klientely. Stačí jeden či dva pojízdné koberce, lyžařský kolotoč a skicrossová dráha dimenzovaná na prcky, aby přilákaly rodiny s nejmenšími dětmi.**
- **Klouzačka na toalety je blbůstka, která má obrovský potenciál. Kdo se někdy svezl v alpské chatě z přízemní jídelny k suterénním sociálním zařízením, dlouho na to vzpomíná a ještě raději o tom vypráví přátelům. Je to reklama skoro zadarmo.**
- **Večerní program je potřeba pořádně promyslet a propagovat, ale za odměnu nadchne každého návštěvníka. Kdo se vydá po setmění na sjezdovku, měl by si zapamatovat světelnou show, synchronizovanou jízdu instruktorů, akrobatické skoky snowboardistů anebo se sám svézt s loučí po ztemnělé trati.**
- **Ochutnávky zdarma jsou osvědčeným odlehčením celodenního lyžování. Prodejci nebo výrobci rádi poskytují zdarma značkovou kávu, čaj, sušenky, pomazánky a další zboží, které potřebuje na podporu prodeje merchandising.**
- **Testcentrum lyží a snowboardů, případně módní přehlídka. Kdo by se rád nesvezl na nejnovějším modelu vysněných lyží nebo neporovnal několik značek během jednoho dne? Čím jednodušší a levnější je půjčovna, tím více lidí zboží otestuje.**
- **Sněhový bar je perfektní, když je hezky. Ve vánici nemá smysl, aby barman mrznul venku.**
- **Après-ski je součástí naplno prožitého lyžařského dne. Po zastavení lanovky tancovat v lyžákách, pít pivo s přáteli a zpívat staré fláky – to je kouzlo, při kterém se z těla vyplavuje únava a hlava je v oblacích.**

- **Veřejný bazén.** Pokud ho turistické středisko provozuje, má vyhráno.
- **Sněhové nebo ledové sochy** jsou zajímavostí, u které se každý rád zastaví a vyfotí se u nich. Samozřejmě si to nenechá pro sebe a rozešle fotky na všechny strany.
- **Trasy pro sněžnice** přilákají společnost, která nelyžuje a nejráději by zůstala doma. Babičky, maminky, ortodoxní turisté... Pro ně je například upravena hustá síť cest v okolí Javoru (Arber) na německé straně Šumavy. Důležité je, aby trasy vedly na atraktivní místa, jako jsou vrcholy, výhledy nebo typické hospody.
- **Osvětlenou stopu pro běžkaře** ocení nejen místní lidé, kteří si mohou po práci zalyžovat, ale především vyznavači kondice, jimž nestačí celodenní lyžování na sjezdovkách.

10 DŮVODŮ, PROČ LYŽAŘI JEZDÍ DO DOLOMIT

- slunečné počasí
- jistota sněhu i v klimaticky slabém roce
- obrovské množství sjezdovek, snowparků a sněhových atrakcí
- první lanovky jsou velmi blízko u bydliště, skiareály jsou propojené
- příjemná a ochotná obsluha
- nečeká se ve frontách na lanovky
- volný terén mimo sjezdovky
- úchvatné výhledy na zasněžené hory
- nejlépe upravené sjezdovky v celé Evropě
- každé ubytování je vybavené kuchyňkou, jídlo se připravuje „doma“

Letní dovolená v zahraničí vyšla letos Čechy draž

ČT 24 - 23. 10. 2014

pořad: Ekonomika - vysíláno: 21:05 - pořadí zprávy: 9

Letní dovolená v zahraničí vyšla letos Čechy draž

Vanda KOFROŇOVÁ, moderátorka

Letní dovolená v zahraničí vyšla letos Čechy draž než loni. Ceny zájezdů stouply například kvůli slabší koruně v průměru o 7 procent. Podle informací Asociace cestovních kanceláří lidé tradičně mířili hlavně do Chorvatska. Větší zájem měli taky o Turecko a Řecko. Zhruba každý desátý zájezd koupili přes internet.

Zuzana TEJNICKÁ, redaktorka

Odpočívat na pláži pod slunečníkem a koukat na mořské vlny, už Čechy pomalu přestává bavit. Stále častěji hledají pro dovolenou místa, kde je možné sportovat, nebo třeba chodit na masáže a do vířivky.

Jan PAPEŽ, místopředseda, Asociace cestovních kanceláří ČR

Pokračuje trend aktivní rodinné dovolené. To znamená, zvyšuje se neustále počet prodaných výletů u těch pobytových zájezdů. A začínají dokonce fungovat i poznávací zájezdy pro rodiny.

Zuzana TEJNICKÁ, redaktorka

Cesty za teplem jsou velkým lákadlem taky v zimě. Prodejci zájezdů hlásí rostoucí zájem o exotické dovolené hlavně do Dominikánské republiky a Spojených arabských emirátů. Přesto se ale najde pořád i dost těch, kteří tráví zimní dovolenou radši na horách. Některé cestovky už teď hlásí o pětinu víc rezervací, než loni. Tradičně do Alp.

Jan OSÚCH, mluvčí, CK Fischer

Na českých horách loni téměř nebyl sníh, ta sezóna byla velice špatná z pohledu počasí, takže i to se určitě podílelo na těch zvýšených prodejích lyžařských zájezdů.

Zuzana TEJNICKÁ, redaktorka

Celkem pojede za sněhem do zahraničí přibližně půl milionu lidí. I za tuhle dovolenou budou muset ze svých peněženek dát o pár stovek víc. Zuzana Tejnická, Česká televize.

Reportáž je ke zhlédnutí [zde](#).

Zimní turistická sezona

ČT 24 - 23. 10. 2014

pořad: Ekonomika - vysíláno: 21:05 - pořadí zprávy: 10

Zimní turistická sezona

Vanda KOFROŇOVÁ, moderátorka

A podrobněji k dovoleným s Kateřinou Petříčkovou, tajemnicí Asociace českých cestovních kancelářů. Dobrý večer. Můžete potvrdit údaje svých kolegů?

Kateřina PETŘÍČKOVÁ, tajemnice, AČCKA

Dobrý večer, ano, údaje rozhodně potvrdit mohu. Česká klientela, tedy lyžaři, se v letošním roce hojně přesouvají do zahraničí. Důvodem je nejen riziko nedostatku sněhu na českých horách, ale samozřejmě také perfektní lyžařský servis, který je v zahraničí poskytován.

Vanda KOFROŇOVÁ, moderátorka

Věří vůbec Češi ještě tuzemským horám? Přece jen minulá sezóna moc sněhu nepřinesla.

Kateřina PETŘÍČKOVÁ, tajemnice, AČCKA

Ano, to riziko nedostatku sněhu se právě vloni ukázal jako jeden ze zásadních faktorů. Na druhou stranu české hory jsou pro české klienty důležité o svátcích, kdy na Vánoce, Silvestr, a někdy i na Velikonoce jsou zahraniční kapacity prakticky cenově nedostupné. A nejsou ani českým klientům příliš nabízeny. Proto o Vánocích a na Silvestry jsou české hory poměrně dosti vytíženy.

Vanda KOFROŇOVÁ, moderátorka

Vyčkávají lidé speciálně třeba u českých hor až na to, jak se bude zima vyvíjet, nebo se nechají přesvědčit třeba slevou za včasný nákup?

Kateřina PETŘÍČKOVÁ, tajemnice, AČCKA

Tak u českých hor se rozhodně klientela rozhoduje na poslední chvíli, řekněme v průměru tři týdny před termínem. Je to přesně, jak říkáte, z důvodu počasí. Nicméně o svátcích, o Vánocích a na Silvestra jsou ty termíny často velmi obsazené bez ohledu na to, zda sníh je, nebo není.

Vanda KOFROŇOVÁ, moderátorka

Jak to bude letos s cenami zimní dovolené? Zdražovalo se i tam?

Kateřina PETŘÍČKOVÁ, tajemnice, AČCKA

Ano, bohužel díky intervenci České národní banky a následné devalvaci koruny došlo ke zdražení lyžařských zájezdů a to v průměru okolo osmi procent. Cestovní kanceláře toto zdražení musely promítnout do katalogových cen. Oproti tomu samozřejmě opět nabízely slevy na první prodej, first minute, který trval do konce září, u některých cestovních kancelářů trvá do konce října. Nicméně tyto slevy first minute se pohybují rozhodně do, do nějakých deseti procent.

Vanda KOFROŇOVÁ, moderátorka

Mluvíte o zahraničních horách. Jak na tom budou tuzemské hory? I tam se zdražovalo? Tam přece není důvod intervence?

Kateřina PETŘÍČKOVÁ, tajemnice, AČCKA

Je to pravda, české hory v tomto směru nabývají na významu. Nicméně i čeští hoteliéři každoročně zvýší ceny ubytování, řekněme, okolo těch tří, čtyř procent. A pokud si český lyžař poměří cenu a kvalitu, kterou dostane v zahraničí, tak se velmi často obrací na zahraničí.

Vanda KOFROŇOVÁ, moderátorka

To byla Kateřina Petříčková, tajemnice Asociace českých cestovních kancelářů. Děkujeme, na shledanou.

Kateřina PETŘÍČKOVÁ, tajemnice, AČCKA

Děkuji za rozhovor. Na shledanou.

Reportáž je ke zhlédnutí [zde](#).